

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2017.9.13.
SWD(2017) 290 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Ajánlás

A Tanács határozata

**az Új-Zélanddal kötendő szabadkereskedelmi megállapodásra irányuló tárgyalások
megkezdésére való felhatalmazásról**

{COM(2017) 469 final}

{SWD(2017) 289 final}

Vezetői összefoglaló
Hatásvizsgálat az Ausztráliával, illetve Új-Zélanddal kötendő szabadkereskedelmi megállapodásra irányuló tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi ajánlásokra vonatkozóan
A. A fellépés szükségessége
Miért? Milyen problémát kell megoldani?
Az EU-nak „A mindenki számára előnyös kereskedelem” című közleményben felvázolt új kereskedelempolitikája rögzíti, hogy a kereskedelempolitika uniós megközelítése hatékonyabb lesz majd a gazdasági eredmények megvalósítása terén, átláthatóbb lesz, és nem csupán érdekeket, hanem értékeket is fog közvetíteni. Ezek közé az átfogó célkitűzések közé tartozik a kereskedelem és a fenntartható fejlődés, valamint az EU értékeinek és standardjainak előmozdítása (például az emberi jogok, a munkaügyi jogok, a környezet, az egészség és a fogyasztók védelme), továbbá a kereskedelem és a beruházás megkönnyítése a kkv-k számára. Multilaterális és bilaterális tárgyalások ambiciózus programjára van szükség ahhoz, hogy kiaknázható legyen a kereskedelemben rejlő összes lehetőség. Ez támasztja alá azt a kezdeményezést, melynek célja a szabadkereskedelmi megállapodásokra irányuló tárgyalások megkezdése Ausztráliával és Új-Zélanddal, amelyek szerepelnek „A mindenki számára előnyös kereskedelem” című közleményben felsorolt konkrét kezdeményezések között. Az uniós vállalkozások összehasonlításban kevésbé kedvező feltételekkel szembesülnek az ausztráliai és új-zélandi piacra jutás során, mint azok a harmadik országok, amelyek már kötöttek szabadkereskedelmi megállapodásokat Ausztráliával és Új-Zélanddal. Jóllehet az Ausztrália és Új-Zéland által alkalmazott importvámok szintje alacsony, bizonyos termékek esetében mindkét ország viszonylag magas vámokat vet ki, melyek nem vámjellegű akadályokkal, köztük eltérő szabályozással párosulnak. Az Ausztráliával és Új-Zélanddal jelenleg hatályban lévő ágazati megállapodások terjedelme korlátozott, ami azt is jelenti, hogy az EU átfogó, kereskedelemmel kapcsolatos célkitűzései nem teljesülhetnek Ausztrália és Új-Zéland tekintetében, mivel csak kevés releváns anyagi jogi és érvényesíthető kétoldalú szabályozás létezik, és a bilaterális kereskedelmi és beruházási keretek nem tartalmaznak általános érvényesítési eszközöket.
Mi a kezdeményezés várható eredménye?
Egyenlő versenyfeltételek megteremtése azokkal az országokkal, amelyek már preferenciális elbánásban részesülnek az Ausztráliával és Új-Zélanddal kötött szabadkereskedelmi megállapodásaiknak köszönhetően. Az EU és Ausztrália, illetve az EU és Új-Zéland közötti kereskedelem és beruházás megnövekedett volumenéből adódó, kiaknázatlan lehetőségek megragadása. Ez megvalósítható a kereskedelem és beruházás útjában álló jelenlegi akadályok csökkentésével, az EU mezőgazdasággal kapcsolatos érzékeny területeinek figyelembevétele mellett, valamint adott esetben előretekintő szabályozási együttműködés útján egyes kiemelt területeken. Átfogó, előremutató és korszerű szabályozás útján új keret biztosítása az EU–Ausztrália és az EU–Új-Zéland közötti kereskedelmi és beruházási kapcsolatok számára. Ez figyelembe veszi az Ausztráliával, illetve Új-Zélanddal a közelmúltban megkötött politikai keretmegállapodásokat is.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?
A szakpolitikai fellépés fő célkitűzése kétrétű: egyrészt javítani kell az Ausztráliával, illetve Új-Zélanddal folytatott uniós kereskedelem és beruházások fellendítésének konkrét feltételeit, másrészt végre kell hajtani az általános uniós kereskedelempolitikai célkitűzéseket „A mindenki számára előnyös kereskedelem” című közleményben foglaltak szerint. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 207. cikkével együttesen értelmezett 3. cikke értelmében kizárólag az EU tárgyalhat kereskedelmi megállapodásokról. Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkének (3) bekezdése értelmében a szubszidiaritás elve nem alkalmazandó a kizárólagos uniós hatáskör alá tartozó területekre.
B. Megoldások
Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?
Három szakpolitikai alternatívát azonosítottak. Az „A” lehetőség (alapforgatókönyv) a fennálló keretek folytatását jelenti, de ez a kétoldalú kereskedelmi kapcsolatok viszonylagos romlásához vezethet, és a célkitűzések sem valósulnak meg. A „B” lehetőség az alapforgatókönyvet tartalmazza, valamint a hatályos ágazati kétoldalú megállapodások végrehajtásának javítását, vagy további ágazatspecifikus megállapodások kialakítását a hatályos kétoldalú ágazati megállapodásokra építve. A „B” lehetőséget nem dolgozták ki részletesen, mivel e lehetőség politikailag nem életképes sem Ausztrália, sem Új-Zéland számára.

A „C” lehetőség két párhuzamos, modern és átfogó megállapodást alakítana ki – egyet Ausztráliával és egyet Új-Zélanddal. Ezek a megállapodások jelentős erőfeszítéseket tennének a vámjellegű és nem vámjellegű kereskedelmi akadályok megszüntetése, a szolgáltatások és beruházások liberalizálása és megkönnyítése, a beruházások védelme, valamint további szabályozási együttműködés biztosítása érdekében, miközben figyelembe vennék az érzékeny területeket és a meglévő kivételeket. Ezt az alternatívát ambíciószint szerinti lehetőségekre bontották: a „C1” egy konzervatív, részleges liberalizációt tartalmazó forgatókönyv, a „C2” pedig egy jelentős liberalizációt tartalmazó forgatókönyv, az árukereskedelemre alkalmazott importvámok teljes liberalizálásával. A „C” alternatívát alátámasztották a jövőbeli szabadkereskedelmi megállapodások hatályának meghatározásáról Ausztráliával és Új-Zélanddal párhuzamosan folytatott egyeztetések.

Az EU által előnyben részesített alternatíva a „C2” lenne, annyiban módosítva, hogy figyelembe venné a mezőgazdasági alágazatok bizonyos jelentős érzékenységeit, amint arra a hatásvizsgálat elemzése is kitért.

Ki melyik alternatívát támogatja?

Az Európai Bizottság és Ausztrália, illetve Új-Zéland hatóságai a „C” alternatívát támogatják, mivel az a legelőnyösebb az egyes felek számára. A gazdasági kapcsolatok további elmélyítése érdekében az üzleti élet érdekeltjeinek többsége is támogatja az Ausztráliával és Új-Zélanddal kötendő új szabadkereskedelmi megállapodásokat. Ez alól kivételt jelentenek bizonyos uniós mezőgazdasági alágazatok üzleti érdekeltjei, akik nem támogatják bizonyos termékek teljes liberalizációját. A nonprofit ágazat érdekeltjei hangsúlyozták, hogy meg kell tartani a magas szintű előírásokat a szociális, környezet-, fogyasztóvédelmi és más területeken, valamint biztosítani kell a kormányok szabályozáshoz való jogát. Ezek összhangban állnak az EU szabadkereskedelmi megállapodásokra vonatkozó célkitűzéseivel.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Milyen előnyökkel jár az előnyben részesített alternatíva?

Az előnyben részesített szakpolitikai alternatíva pozitív átfogó gazdasági hatást gyakorol az EU-ra, Ausztráliára és Új-Zélandra. Az EU számára ez az alternatíva becslések szerint közel 0,02 %-os változást idézne elő a reál GDP-ben, ami – tekintetbe véve az uniós gazdaság méretét – hosszú távon jelentősnek (4,9 milliárd EUR) tekinthető. A gazdasági jólét hosszú távon 4,8 milliárd EUR-val nő.

Ausztrália esetében hosszú távon a reál-GDP becsült növekedése 0,20 % (4,2 milliárd EUR) lenne, a gazdasági jólété pedig 1,8 milliárd EUR. Új-Zéland esetében hosszú távon a reál-GDP becsült növekedése 0,52 % (1,3 milliárd EUR) lenne, a gazdasági jólété pedig 0,6 milliárd EUR.

Ez az alternatíva általánosságban nagy gazdasági előnyökkel járna, miközben figyelembe venné bizonyos mezőgazdasági alágazatok érzékenységét.

A szociális hatások (mégpedig a bérek és a foglalkoztatás tekintetében) valószínűleg kismértékben pozitívak lennének az EU-ban, Ausztráliában és Új-Zélandon. A gazdaságra és a szociális emberi jogokra (megfelelő életszínvonal, munkavállaláshoz való jog, szociális védelem), valamint a jóléti előnyökből eredő más jogokra gyakorolt átfogó hatás pozitív lenne.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva?

A kereskedelem útjában álló akadályok csökkentésének szokásos következményeként a megnövekedett gazdasági tevékenység az üvegházhatású gázok (CO₂) kibocsátásának enyhe növekedését eredményezné (Ausztráliában 0,38 %-os, Új-Zélandon 0,64 %-os, az EU-ban pedig 0,04 %-os növekedést), a világ többi részén pedig ez csökkenne, globális szinten hosszú távon marginális növekedést eredményezve.

Az EU a környezetvédelem elveiről szóló rendelkezéseket tervez a megállapodásba foglalni a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezetben.

A kereskedelem liberalizálása átmeneti munkanélküliséget (újraelosztást) eredményezne néhány ágazatban. Különösen az elsődleges mezőgazdaság területén megnövelt piacra jutás érintheti kedvezőtlenül az uniós mezőgazdasági kistermelők vidéki foglalkoztatását.

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?

Az előnyben részesített szakpolitikai alternatíva átfogó módon csökkentené az áru- és szolgáltatáskereskedelem, valamint az uniós export és beruházás előtt álló akadályokat Ausztráliában és Új-Zélandon.

A vámeljáráásokat és az adminisztrációt egyszerűsítő rendelkezések előnyösek lennének a kis exportőrök számára, ezért azok nagyon fontosak a kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára. Ezenkívül a kkv-k információhoz való hozzáférést elősegítő kétoldalú együttműködésre vonatkozó rendelkezések növelnék az átláthatóságot.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

A szabadkereskedelmi megállapodások várhatóan nem gyakorolnak jelentős hatást a tagállami költségvetésekre és közigazgatásokra.

(Az uniós költségvetésre gyakorolt közvetlen hatás negatív lenne a vámbevételek kiesése miatt).

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

Nem.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

Az új szabadkereskedelmi megállapodások megkötését, hatálybalépését és alkalmazását követően a megállapodásokat nyomonkövetési mutatók segítségével követnék nyomon. Az érdekeltekkel folytatott rendszeres konzultációk biztosítanák a megállapodások végrehajtásának hatékony nyomon követését. A szabadkereskedelmi megállapodások értékelésére a megállapodások hatálybalépését követően elegendő idővel kerülne sor ahhoz, hogy értékelhető adatok álljanak rendelkezésre.